

Posudek oponenta diplomové práce – teoretická část

Jméno a příjmení studenta	KYSELICOVÁ Katarína, BcA.		
Studijní program	Výtvarná umění		
Obor/ateliér	Multimédia a design/Grafický design		
Forma studia	prezenční	Akad. rok	2019/2020
Název práce	Sociální dokument		
Oponent práce	Mgr. Art. Juraj Blaško, ArtD.		

Témou diplomátkej teoretickej diplomovej práce je sociálny dokument a jeho spracovanie do formy knihy. Teoretická práca sa skladá z teoretického úvodu a dvoch hlavných častí. Prvá časť *Knihy & fotografia*, je rozbor vybraných 18 fotografických kníh vydaných v Čechách a na Slovensku v rokoch 1989 – 2019. Druhá časť *Grafik + fotograf* je súbor dvadsiatich rozhovorov s grafickými dizajnérmi, fotografmi, kurátormi, pedagógmi a vydavateľmi.

Výber témy hodnotím veľmi kladne. Téma je vysoko aktuálna, médium fotografickej knihy je na vzostupe popularity, renomované fotografické festivaly (Rencontre de la Photographie Arles, Organ Vida Zagreb, Unseen Amsterdam, Paris Photo...) mu venujú samostatné sekcie a zoznam titulov veľkých vydavateľstiev fotografických kníh (Steidl, Mack, Editorial RM, Hatje Kanz...) je stále dlhší a dlhší. Selfpublishing predstavuje v množstve titulov a rôznorodosti predstavuje novú galaxiu vo vesmíre fotografických kníh. Na VŠVU už viac ako 4 roky spolu s mojou kolegyňou z Katedry fotografie a nových médií Oljou Triašskou Stefanović vediem predmet Vznik fotografickej knihy. Aj preto som sa úprimne potešil výberu témy. S poľutovaním, však musím napísať, že tam sa moja radosť aj skončila.

Po grafickej stránke je teoretická diplomová práca spracovaná na dobrej úrovni. Práce ma až tri grafické podoby:

1. klasická úprava teoretickej práce podľa štandardov univerzity;
2. voľná grafická úprava – kniha, ktorá obsahuje časti *Knihy & fotografia* a u *Grafik + fotograf* z teoretickej diplomovej práce;
3. voľná grafická úprava – kniha *Rozhovory o spolupráci*, ktorá obsahuje časť *Grafik + fotograf* rozhovory z teoretickej práce.

Podľa vysvetlenia diplomantky, bolo jej hlavným zámerom vydať knihu *Rozhovory o spolupráci*, čo sa jej z finančných dôvodov ešte nepodarilo, preto považujem knihu *Sociálny dokument v knižnej tvorbe* za zbytočnú nadprácu a duplikovanie materiálu spracovaného v teoretickej diplomovej práci. Napriek tomu chcem vyzdvihnúť zaujímavý grafický moment v tejto knihe a to spracovanie vedľajších textov a poznámok, ktoré Katarína Kyselicová umiestnila do vertikálnych textových blokov sústredených v chrbtovom okraji knihy. Nerozumiem však prečo obrazovú dokumentáciu umiestnila až na koniec knihy a nie priamo ku konkrétnym textom.

Kniha *Rozhovory o Spolupráci* má podlhovastý formát 11,5 x 20 cm, je vytlačená na papieri s vysokým volumenom čo aj pri 150 stranách umožňuje pri čítaní pohodlné držanie jednou rukou. Tento spôsob držania knihy naznačujú aj veľmi malé vonkajšie margá (držaním za

okraje si čitateľ zakrýva text). Preto by som prijal väčšie vnútorné margo aby si čitateľ palcom nezakrýval text v dolnej časti knihy.

Po obsahovej stránke je však teoretická práca plná nedostatkov. Definície a charakteristiky dokumentu sú veľmi nepresné až naivné. Výber literatúry je vzhľadom na problematiku, ktorá je v odbornej literatúre dobre spracovaná nedostatočný. V diplomovej práci jednoducho nie je možné používať ako jeden z hlavných zdrojov blog fotografa (Lukáša Maceka), ktorý sa prezentuje ako svadobný fotograf so strednopráudovou až gýčovou voľnou tvorbou (napriek tomu, že je to absolvent magisterského štúdia na VŠVU). Mám pocit akoby sa diplomantka výberom témy *Sociálny dokument* dostala mimo svoje obvyklé médium grafického dizajnu a urputnou snahou definovať niektoré základné fotografické pojmy sa dostáva na veľmi tenký ľad. Nesprávnym citovaním (v citátoch nepoužíva úvodzovky, teda čitateľ nevie kde začína a končí citát, autorov citátov uvádza iba v zátvorke v texte bez krstného mena a uvedenia priameho zdroja citátu), už len torpéduje vratkú loď *Sociálny dokument*.

Najroziahlejšiu časť teoretickej práce, až 110 strán zo 127, tvoria jednoduché analýzy (formálne rozbor) 18 fotografických kníh a 20 rozhovorov s grafickými dizajnérmi, fotografmi, kurátormi, pedagógmi a vydavateľmi.

Spôsob výberu 18 fotografických kníh je nejednoznačný, nerozumiem, prečo je vo výbere *Sociálny dokument* katalóg z výstavy *I am not you* Krištofa Kinteru. Použitá terminológia použitá v tejto časti práce je často nesprávna (napríklad na strane 22 píše „farbenie chrbátu na ružovo“, ale je jasné že hovorí o ružovej oriezke knižného bloku), čo je v práci grafickej dizajnérky poľutovaniahodné. Dávam do pozornosti diplomantky nedávny projekt Pavla Bálíka www.typografia.xyz, kde nájde aktuálnu terminológiu.

Musím uznať, že diplomantka na tejto práci odpracovala veľké množstvo hodín nahrávaním a prepisovaním rozhovorov a zbieraním materiálu – fotografických kníh. No napriek tomuto enormnému množstvu nazbieraného materiálu sa v teoretickej práci nenachádza vyhodnotenie rozhovorov a nenájdeme v nej ani žiadne vlastné myšlienky, hodnotenia či závery ktoré by diplomantka na ich základe sformulovala. Takto je to len medailón rozhovorov a formálnych rozborov kníh, čo je pre teoretickú diplomovú prácu na univerzite predsa len málo.

Otázka: Na základe vášho výskumu kníh a rozhovorov, viete povedať ako (alebo či) sa menila forma, obsah a vydávanie fotografických kníh od roku 1989 po súčasnosť?

Návrh klasifikácie: C – D.....dobře - uspokojivě

V(e) Bratislave dne 30. 8. 2020

.....
podpis oponenta práce

Pro klasifikaci použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------